

נוהל תורנות מעצרים בבית משפט השלום – חיפה

מבוא:

1. בית המשפט השלום בחיפה פועל כבית משפט תורן בנושאי מעצרים – הן לצרכי חקירה והן עד תום ההליכים, הוצאת צווי חיפוש, מעצר, תפיסה וכיו"ב והן לצורך מתן סעדים דחופים, מיידים, בתחום הפלילי.
2. תורנות המעצרים הינה תורנות שבועית כאשר שופט משובץ לתורנות בימים א'-ו', לרבות תורנות במוצאי שבת – כל אלה בהתאם להוראות סעיף 29 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה מעצרים), תשנ"ו – 1996.
3. מטבע הדברים בעת תורנות המעצרים ניתן מענה ליחידות חקירה ותביעה שונות, ומעורבים גורמים רבים כגון: מזכירות בית המשפט, משטרת ישראל, פרקליטות המחוז, רשות המיסים, שירות בתי הסוהר, לשכת עוה"ד והסנגוריה הציבורית.

מטרות:

4. לשם ייעול, שפור, תכנון, ארגון ושליטה הוחלט להוציא נוהל זה אשר יחייב את כל הגורמים הנוקטים לשירותי שופט המעצרים בהתאם לסמכויותיו בדין.
5. בטרם הוצאת הנוהל נפגשו נשיא בית משפט השלום, כב' השופט אהוד רקס, סגנית הנשיא, השופטת אורית קנטור והמזכיר הראשי ומנהל מחוז חיפה, מר ישראל חן (בחלק מהפגישות נכח סגן הנשיא השופט אינאס סלאמה) עם הגורמים הבאים:
 - א. מנהל חקירות מס הכנסה – מר יעקב שובזק, רכזת חקירות מס הכנסה- הגב' רותי בן שמואל, מנהל חקירות מכס ומע"מ – מר איציק סוקמן ומנהל מכס, חיפה – מר רוני בר סיני.
 - ב. הסנגורית הציבורית של מחוז חיפה – עו"ד דיתי בנאי, סגנה – עו"ד אלון נשר והממונה על המעצרים – עו"ד סימי פלג.
 - ג. סגן מפקד יחידת "נחשון" בשב"ס – גנ"מ יצחק בריק, מפקד גוש צפון – מג"ד יורם עדי ומפקד מתחם היכל המשפט – חיפה – אלכס בריקמן.
 - ד. מפקד מרחב חוף של משטרת ישראל – תנ"צ רוני עטיה, קצין אח"מ חוף – סנ"צ מנחם שלמה וראש יחידת התביעות המחוזית – סנ"צ רותי שטרית.
 - ה. יו"ר ועדת הסנגורים בלשכת עוה"ד – עו"ד תמי אולמן.
6. הצגנו בפני הגורמים הנ"ל את טענותינו, שמענו את דבריהם והעברנו את כוונותינו ודרישותינו.

לאחר תום המפגשים הנ"ל גובש הנוהל שיופץ ויחייב הן את השופטים התורנים, הן את מזכירות מדור המעצרים והן את הגורמים הנ"ל.

נוהל מעצרים בימים א'-ה'

מועדים:

7. השופטים התורנים יחלו את יום התורנות בשעה 08:30, בימים א'-ה', באולם המעצרים. קביעת תיקים נוספים ומקום שמיעתם – תהא מסורה להחלטת כל שופט ושופט.
8. היחידה של הגורם החוקר תעביר בקשות להארכת מעצר (ימים), בקשות לצווים וכן כתבי אישום ובקשות למעצר עד תום ההליכים למזכירות מדור המעצרים עד השעה 08:30, בין בפקס, בין בדוא"ל (הגשה מרחוק), ובין על ידי רישום באמצעות התייצבות חוקר/טוען/תובע באופן אישי, במזכירות. ככל שהדבר אפשרי – תעשה היחידה החוקרת והתובעת להעביר במקביל העתק בקשת המעצר לסנגוריה הציבורית או לסנגור הפרטי.
9. טוען המעצרים, החוקר, התובע והסנגור (בין פרטי ובין תורן הסנגוריה הציבורית ליום הדיונים ובין סנגור ציבורי שמונה), יתייצבו באולם המעצרים לא יאוחר מהשעה 08:30. הדיון יתחיל בשעה 08:30 בדיוק.
10. הגשת בקשות למעצר עד תום ההליכים והגשת כתבי אישום תתאפשר עד השעה 10:00.
11. יחידת "נחשון" תיתן עדיפות לאולם המעצרים ולהכנסת עצורים לאולם על פני הבאת עצורים לשופטים אחרים בבית משפט השלום.
12. באחריות השופט התורן המסיים תורנותו באולם המעצרים לחתום על הפרוטוקול, על פקודות המעצר ועל כל הבקשות והצווים שהוגשו למזכירות מדור מעצרים עד לכתו, הוא יהיה זמין לקריאה, לעיון או לחתימה על צווים לכל אורך יום התורנות.
13. שופט שאינו השופט התורן לא יקבל ולא יחתום על בקשות לצווים כאלה או אחרים בהעדר השופט התורן, אלא באישור סגנית הנשיא השופטת אורית קנטור.
14. לא תוגש בקשה אלא באמצעות המזכירות, ולא תתאפשר פנייה לשופט ללא הגשת בקשה.

חריגים:

15. מובהר כי בקשות להוצאת צווי מעצר, צווי חיפוש, בקשות מעצר עד תום ההליכים וכיו"ב שיוגשו לאחר המועדים הקבועים בנוהל – יתקבלו על ידי השופט התורן רק באישור סגנית הנשיא השופטת אורית קנטור, אשר אליה יופנה החוקר הטוען או התובע ויפרט בעל פה את הסיבה לאי עמידה בהוראות הנוהל תוך הצגת התיק לעיון.

16. הבאת עצורים שלא באמצעות יחידת "נחשון" תתבצע על ידי היחידה העוצרת או המביאה עד השעה 08:30.

הבאת עצור בשעה מאוחרת יותר (למשל אם הוחזק בהפרדה בתחנת מרוחקת או מובא במיוחד ממתקן מרוחק), תותר בכפוף להמצאת הסבר המצדיק זאת, על ידי קצין האח"מ המרחבי לעיון סגנית הנשיא השופטת אורית קנטור.

17. מבלי להתערב בשיקול הדעת של השופטים התורנים, מומלץ כי ישקלו להאריך מעצר עד לשעה מוקדמת על מנת לאפשר לגורמי החוץ לעמוד בדרישות הנוהל ולהגיע לבית המשפט להארכת מעצר נוספת, אם יזדקקו לכך, בטווח המועדים שנקבעו בנוהל.

18. במזכירות מדור המעצרים תמצא רשימת בעלי תפקידים מעודכנת, הכוללת מספרי טלפון אישיים, לרבות קצין האח"מ המרחבי, מפקד היחידה המרכזית, קצינת יחידת התביעות המחוזית, ראשי משרדי החקירות בתחנות, הסנגורית הציבורית הממונה על המעצרים.

נוהל תורנות מעצר בימי שישי:

19. בהמשך להנחיית מנהל בתי המשפט מיום 04/01/11 ועל מנת למנוע חילול שבת בעקבות דיוני מעצרים מתארכים בימי שישי, יתייצבו הטוענים המשטרתיים בימי שישי בין השעות 07:30 ל-08:30.

תורן מזכירות מדור המעצרים יתייצב בבית המשפט בשעה 07:30 לצורך פתיחת התיקים וקבלת הבקשות והדיונים יתחילו בשעה 08:30 בדיוק.

20. טוען משטרתי אשר יגיע לבית המשפט עם למעלה מעשרה עצורים, ידאג להגעת טוען מעצרים נוסף.

21. לא יפתחו תיקי מעצר לאחר השעה 12:00 ללא הסבר בכתב של קצין האח"מ המרחבי.

22. בהתאם לנוהל נשיאת בית המשפט העליון – הנחיות עבודה בימי שישי וערבי חג (מיום 18/03/09) – אין בסמכות שופט תורן להורות על המשך עבודת עובד מעבר לזמן הנקוב בתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), הסדרים לקיום דיונים לפי סעיף 29 לחוק, תשנ"ז – 1997 (סעיף ב' לנוהל). במקרים חריגים ניתן לקבל אישור של נשיא בית המשפט או סגנית הנשיא, תוך קבלת הסכמת העובד להמשך הדיון מעבר למועדים שנקבעו בתקנות (סעיף ד' לנוהל).

23. דיון שלא הסתיים בזמן הנקוב – יימשך במוצאי השבת או החג (סעיף ג' לנוהל הנשיאה הנ"ל). הזמן הנקוב לעניין זה, הוא זה שנקבע בתקנה 2(א) לתקנות סדר הדין הפלילי הנ"ל, קרי שעתיים לפני כניסת השבת או החג.

נוהל תורנות מעצר במוצאי שבת:

24. בהתאם לנוהלי נשיאת בית המשפט העליון ומנהל בתי המשפט, יחלו דיוני המעצרים במוצאי שבת וחג שעה לאחר צאת השבת או החג. הבקשות תועברנה בדרך הנקובה בסעיף 8 לנוהל זה, מיד עם צאת השבת והחג, על מנת שיהיו מוכנות בפני השופט התורן בטרם יחל בדיוניו.

25. יחידות החקירה תעברנה לבקרת משמר בית המשפט את מספר העצורים שבכוונתם להביא במוצאי שבת להארכת מעצר, וזאת עד 16:00 ותדאגנה לעדכן את הסגוריה הציבורית במקביל.

26. בהמשך לכך, תדאג הסגוריה הציבורית להתייצבות סגורים תורנים נוספים על הסגור התורן, כאשר מדובר בתיקים מרובי חשודים, וזאת עד תחילת שעת הדיון.

אורית קנטור, שופטת
ס. נשיא בימ"ש שלום חיפה